

Urologie

VERWIJDEREN VAN STENEN IN DE URINELEIDER

via een kijkbuis door de plasbuis/ureterorenoscopie

POLIKLINIEK UROLOGIE volg route 12 Dagopname/ziekenhuisopname
POLIKLINIEK ANESTHESIE volg route 07

Binnenkort wordt u voor een of twee dagen opgenomen de verpleegafdeling Urologie voor het verwijderen van stenen in de urineleider via een kijkoperatie. U meldt zich bij de TVO-balie in de centrale hal van Ziekenhuis Rivierenland, locatie Tiel.

In deze folder leest u over de operatie en hoe u zich hierop kunt voorbereiden. De informatie is een aanvulling op de gesprekken die u heeft met uw uroloog. Natuurlijk kunt u altijd contact opnemen met de afdeling Urologie als u vragen heeft. Lees deze folder goed door.

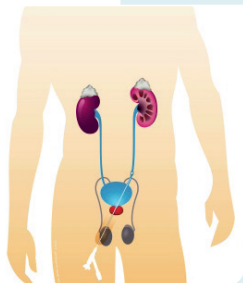
WAT ZIJN NIERSTENEN?

De nieren halen afvalstoffen uit het lichaam. Deze afvalstoffen plast u uit. Soms lossen de afvalstoffen niet helemaal op. Ze vormen dan kleine steentjes. Dit worden nierstenen genoemd. Meestal plast u ze spontaan uit. Maar soms zijn de stenen te groot en kunnen ze vast komen te zitten in de urineleider, de buis tussen de nier en de blaas. U kunt ze dan niet meer uitplassen. Dit kan heel veel pijn doen in de onderbuik. De pijn komt vaak in aanvallen (kolieken). Door nierstenen kunt u infecties krijgen. Ook kan uw nier slechter gaan werken. Dit zijn redenen om de nierstenen te verwijderen.

WAT IS DE BEHANDELING?

Als stenen in de urineleider niet verwijderd kunnen worden met een niersteenvergruizer, kiest de uroloog (arts) voor een andere behandeling: uretero renoscopia (URS). URS is een kijkoperatie. Dit gaat als volgt:

- De uroloog brengt een kijkbuisje (een soort kleine camera, de ureterorenoscoop) via de plasbuis en de blaas in de urineleider naar de plek waar de steen zich bevindt (figuur 1).
- Als het kijkbuisje op de plaats van de steen is, wordt de steen verwijderd met speciale tangetjes en 'vangnetjes' (figuur 2).
- Soms is het nodig de steen in stukjes te breken. Hiervoor gebruikt de uroloog een speciale tang of een speciaal boortje.
- URS is veilig.

Figuur 1

Figuur 2

GEBRUIKT U BLOEDVERDUNNENDE MEDICIJNEN?

Mensen die bloedverdunners gebruiken, moeten dit voor de operatie aan ons doorgeven. Dit is heel belangrijk, want soms is het nodig om tijdelijk te stoppen met deze medicijnen. Uw arts kan u uitleggen wat u moet doen met uw bloedverdunners.

WANNEER WORDT U OPGENOMEN?

De datum van de ziekenhuisopname wordt bepaald door:

- Eventuele voorbereidingen die nodig zijn voor de operatie.
- Uw eigen voorkeur.

AFSPRAAK VOOR VERDOIVING OF NARCOSE

U krijgt voor de operatie een volledige narcose of plaatselijke verdoving (ruggenprik). Om dit goed voor te bereiden, bezoekt u het spreekuur van de anesthesist. Dit is de medisch specialist die de verdoving voor de operatie verzorgt. De afdeling Opname regelt deze afspraak voor u en zal u hierover informeren.

OPNAMEDUUR

U wordt voor deze operatie één of twee dagen opgenomen.

OPNAME OP DE DAG VÓÓR DE OPERATIE

- Soms zijn er extra voorbereidingen nodig voor de operatie. U wordt dan de dag vóór de operatie opgenomen. Het kan zijn dat u op advies van uw arts bent gestopt met het nemen van bloedverdunners.
- U meldt zich op de afgesproken datum en tijd bij de TVO-balie in de centrale hal van het ziekenhuis. De gastvrouw of gastheer brengt u naar de verpleegafdeling. Op zondagen kunt u direct naar de verpleegafdeling gaan.

- U wordt opgenomen op de verpleegafdeling Urologie of de verpleegafdeling kortverblijf.
- Vaak wordt er op de opnamedag nog een röntgenfoto van de buik gemaakt om de precieze plek van de steen vast te stellen.

OPNAME OP DE DAG VAN DE OPERATIE

- Als u op de dag van de operatie wordt opgenomen blijft u nuchter; u mag dan niet eten of drinken. Het kan zijn dat u op advies van uw arts bent gestopt met het nemen van bloedverdunners.
- U meldt zich op de afgesproken datum en tijd bij de TVO-balie in de centrale hal van het ziekenhuis. De gastvrouw of gastheer brengt u naar de verpleegafdeling.
- U wordt opgenomen op de verpleegafdeling Urologie of de verpleegafdeling kortverblijf.
- Vaak wordt er op de opnamedag nog een röntgenfoto van de buik gemaakt om de precieze plek van de steen vast te stellen.

DE OPERATIEDAG

Voor de operatie

Op de ochtend van de operatie bent u nuchter. Ook weet u welke tabletten u eventueel wel of niet moet innemen. Daarnaast zijn de volgende voorbereidingen belangrijk:

- U krijgt voorbereidende medicijnen voor de verdoving.
- Zorg dat u voor de operatie nog even plast, zodat uw blaas leeg is.
- Meestal krijgt u ongeveer drie kwartier voor de operatie een tabletje om wat rustig te worden.
- U krijgt operatiekleding aan.
- Zo nodig wordt u geschoren op de plek waar u wordt geopereerd.
- U mag geen bril, contactlenzen, hoortoestel of sieraden dragen als u onder volledige narcose (verdoving) wordt geopereerd.
- U wordt in uw bed naar de operatieafdeling gebracht.
- U krijgt een infuus voor extra vocht en medicijnen.
- U krijgt een soort knijper op uw vinger om de hoeveelheid zuurstof in het bloed te meten.
- Uw bloeddruk wordt gemeten.
- U krijgt elektroden op uw borst om uw hartritme te kunnen controleren tijdens de operatie.

Daarna gaat u naar de operatiekamer.

DE OPERATIE

De operatie verloopt als volgt:

- De uroloog schuift een kijkbuisje via de plasbuis en de blaas door de opening van uw urineleider. Zo kan hij of zij de binnenkant van uw urineleider zien.
- Door de kijkbuis stroomt spoelvloeistof. De spoelvloeistof zorgt ervoor dat de urineleider wijder wordt. Daardoor kan de uroloog de kijkbuis makkelijker opschuiven tot de steen.
- De uroloog probeert de steen met speciale tangetjes en vangnetjes in een keer weg te halen.
- Direct na de operatie heeft u een slangetje (katheter) in de blaas.
- Als de steen te groot is wordt deze eerst verkleind. Dat gebeurt meestal met een laserapparaat. Daarna worden de restjes steen verwijderd.
- Tijdens de operatie worden röntgenopnames gemaakt. Hiervoor krijgt u een contrastmiddel in uw urineleider. Met het contrastmiddel kan de uroloog de urineleider en de plaats van de steen beter zien.
- Nadat de steen is weggehaald, wordt vaak tijdelijk een inwendig slangetje (JJ-katheter) in de urineleider achtergelaten. Dit zorgt ervoor dat de urine gemakkelijk van de nieren naar de blaas kan en dat u geen pijn aanvallen meer krijgt.

Na de operatie

- Na de operatie wordt u wakker op de uitslaapkamer. Als de narcose is uitgewerkt, wordt u naar de verpleegafdeling gebracht.
- Op de afdeling controleert de verpleegkundige uw bloeddruk en hartritme. Ook wordt bijgehouden wanneer u voor het eerst heeft geplast.
- Op de afdeling krijgt u medicijnen tegen de pijn. Houdt u toch pijn, dan kunt u dit tegen de verpleegkundige zeggen. Hij of zij kan u na overleg met de arts sterkere pijnstillers geven.
- U heeft een infuus in uw hand of arm. Als u na de operatie weer normaal kunt eten en drinken, wordt het infuus eruit gehaald.
- Om te controleren of alle steenstukjes zijn verwijderd wordt soms na de operatie nog een röntgenopname gemaakt.

Blaaskatheter

Direct na de operatie heeft u een slangetje (katheter) in de blaas. Via dit slangetje loopt de urine uit de blaas in een zak. U hoeft dan niet zelf te plassen. Zo kan de wond tot rust komen. De urine kan in het begin wat rood zijn. Een enkele keer kan het slangetje het gevoel geven dat u constant moet plassen. Het slangetje kan ook pijn veroorzaken aan de top van de penis. Dit wordt 'blaaskramp' genoemd. Als u last heeft van blaaskramp, zeg dit dan tegen de verpleegkundige. Hij of zij kan u hiervoor medicijnen geven.

JJ-katheter

Als u een JJ-katheter heeft, dan wordt deze een paar weken na de operatie verwijderd met een blaasonderzoek.

NABESPREKING

Het is vanzelfsprekend dat u vragen heeft over de behandeling en de gevolgen ervan. Na de operatie heeft u een gesprek met de uroloog waarin u al uw vragen kunt stellen. Het is prettig als uw partner of iemand uit uw naaste omgeving hierbij aanwezig kan zijn.

WANNEER MAG U NAAR HUIS?

Als alles goed gaat mag u de dag na de operatie rond 11.00 uur naar huis.

AFSPRAAK VOOR CONTROLE

Bij uw ontslag uit het ziekenhuis maakt u een afspraak voor een controle. De uroloog zal tijdens de controle kijken of u goed bent hersteld. Deze afspraak zal ongeveer twee weken na uw operatie zijn. Het is mogelijk dat de uroloog uw nier met een echo onderzoekt. Ook is het mogelijk dat er nog een röntgenopname van de buik wordt gemaakt om te zien of er nog restjes steen aanwezig zijn. Als u een inwendig slangetje (JJ-katheter) heeft, wordt deze mogelijk verwijderd.

WAT KUNT U THUIS VERWACHTEN?

- Uw urine kan nog een tijd na de ingreep wat bloederig zijn.
- Misschien plast u nog reststeentjes uit. Dit kan pijn doen in de plasbuis of aan de penis.
- Eventuele koliekpijnen zijn meestal binnen enkele dagen verdwenen. U kunt hier pijnstillers voor gebruiken. Hiervoor krijgt u een recept mee.
- Heeft u een JJ-katheter? U kunt daarmee gewoon naar huis.

- Een paar weken na de operatie wordt de JJ-katheter verwijderd met een blaasonderzoek (cystoscopie), op de polikliniek Urologie.

WAT KUNT U DOEN TEGEN DE PIJN?

Een goede pijnbehandeling is belangrijk voor het herstel. Op de eerste dagen na de operatie kunt u pijnstillers gebruiken. Deze kunt u als volgt nemen:

- De eerste twee dagen neemt u vier keer per dag twee tabletten paracetamol van 500 mg. Dus om de zes uur neemt u twee tabletten.
- Op de derde en de vierde dag neemt u om de zes uur één tablet paracetamol van 500 mg.
- Vanaf de vijfde dag stopt u met de pijnstillers.
- Heeft u toch nog pijn? Dan kunt u twee tabletten paracetamol 500 mg blijven innemen. Maximaal vier keer per dag.

WEER AAN HET WERK

Heeft uw aandoening of behandeling gevolgen voor uw werk? U kunt dit vragen aan uw uroloog. Hij of zij legt uit wat de (tijdelijke) gevolgen zijn voor uw werk.

Uw werkgever werkt samen met een Arbodienst. De bedrijfsarts van deze Arbodienst begeleidt de terugkeer naar uw werk. Hij of zij moet weten dat u een aandoening heeft of een behandeling heeft gehad. Het is belangrijk dat u uw bedrijfsarts al vóór de operatie informeert. Maak een afspraak met uw bedrijfsarts op het spreekuur van de Arbodienst.

Het kan zijn dat uw uroloog en bedrijfsarts willen overleggen. Dit kan alleen als u daarvoor toestemming geeft. Op deze manier is uw privacy beschermd.

COMPLICATIES

URS is veilig. Complicaties zijn zeldzaam. Toch kunnen de volgende situaties zich voordoen:

- Het kijkbuisje kan niet altijd gemakkelijk in de urineleider worden gebracht. De urineleider is bijvoorbeeld vernauwd of gekronkeld.
- Soms raakt de wand van de urineleider beschadigd (perforatie). In dat geval wordt de operatie meestal gestopt. Een beschadiging van de urineleider verdwijnt meestal spontaan, maar soms is een operatie noodzakelijk om het letsel te herstellen.
- Als het kijkbuisje de steen niet bereikt, is vaak een kijkoperatie of een open operatie nodig.
- De steen kan door het inbrengen van het kijkbuisje de nier in schieten. Soms is de steen dan niet terug te vinden.
- Na de operatie kan een urineweginfectie ontstaan. Om dit te voorkomen kunnen tijdens en na de ingreep antibiotica worden toegediend.
- Bij mannen ontstaat soms een vernauwing van de plasbuis, omdat de ingreep via de plasbuis gebeurt.

WANNEER MOET U CONTACT OPNEMEN?

In de volgende situaties kunt u contact met ons opnemen:

- U heeft koorts boven de 38.5 °C of u heeft langer dan 24 uur koorts boven de 38 °C.
- U heeft constante (buik)pijn die niet overgaat. Ook niet door het nemen van pijnstillers of vier keer per dag twee tabletten paracetamol van 500 mg.

Op werkdagen kunt u contact opnemen met de polikliniek Urologie

Vragen

Heeft u na het lezen van deze folder nog vragen, stel deze dan gerust. De medewerkers van de afdeling Urologie geven u graag meer informatie.

Afspraak Verzetten

Het kan gebeuren dat u een afspraak moet verzetten. Geef dit alstublieft zo snel mogelijk aan ons door. We maken dan een nieuwe afspraak en kunnen de vrijgekomen tijd reserveren voor een andere patiënt.

POLIKLINIEK UROLOGIE

☎ 0344-674040

*op werkdagen van 's ochtends 08.30 uur -12.00 uur en
's middags van 13.00 uur -16.30 uur.*

Buiten kantoor tijden of in het weekend kunt u de dienstdoende uroloog bereiken via de receptie.

Deze patiëntenfolder is gebaseerd op informatie van de Nederlandse Vereniging voor Urologie (NVU).

AANTEKENINGEN

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Heeft u nog vragen dan kunt u
altijd contact opnemen met ons:

 0344-674911
 info@zrt.nl
www.ziekenhuisrivierenland.nl

